

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000
тел.: (+359 2) 9301 273
факс: (+359 2) 981 1833

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 9

от 0807..... 2014 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водовземно съоръжение

„сондаж № Л-1”

находище на минерална вода „Шипково”, с. Шипково, община Троян, област Ловеч
има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Находище „Шипково“ се отнася към хидрогеоложката област на Предбалкана - най-източните части на Тетевенската антиклинала.

Формираща среда на минералната вода

Находище на минерални води „Шипково” е формирано в пукнатинно-карстовата водонапорна система в триаско-юрския седиментен комплекс на Тетевенската антиклинала и Рибаришко-Острецката синклинала (J₁₋₃ - T₁₋₃), разкриващ се западно от естествения минерален извор по долината на р. Ръждавец. Зоната на разкриване е силно окарстена и от там се осъществява инфилтрационното подхранване на находището.

Подхранване на находището

Минералната вода е с атмосферно-инфилтрационен произход. Подхранването е за сметка на атмосферните валежи.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода е триаският водоносен комплекс, изграден от мощна серия варовити мергели, брекчоконгломерати, доломитизирани варовици, варовици и глинести варовици - Искърска карбонатна група. В среднотриаските и горнотриаските напукани и окарстени варовито-мергелни седименти се акумулират и циркулират води с пукнатинно-карстов характер. Водите от триаския водоносен комплекс имат смесен безнапорно-напорен характер. Те излизат на повърхността във вид на възходящи извори. Подхранването на триаския водоносен комплекс се осъществява от инфилтрация на валежни и повърхностно течащи води и от инфилтрация от залягащия над него юрски водоносен хоризонт.

Експлоатационни водоизточници на минерална вода в находището

Водовземни съоръжения от находището са: сондаж № Л-1, сондаж № Л-2, сондаж № Л-28, сондаж № Л-36, сондаж № Л-37, сондаж № ВКП-1 и КЕИ.

Сондаж № Л-1 е изграден през 1977 г. и е с дълбочина 612,50 м.

Конструкцията на сондажа е следната:

- от 0,00 м до 22,00 м - обсаден със стоманена обсадна колона \varnothing 325 мм, задтръбно циментирана;
- от 00,00 м до 130,50 м - обсаден със стоманена обсадна колона \varnothing 168 мм;
- от 00,00 м до 439,30 м - обсаден с плътна колона \varnothing 108 мм;
- от 439,80 м до 601,80 м - обсадено с перфорирана колона \varnothing 108 мм;
- от 601,80 м до 612,50 м е сондирано с \varnothing 130 мм – необсаден ствол.

Преминатият от Сондаж № Л-1 геоложки разрез е следния:

- от 0,00 до 124,0 м - титонски флиш, непрекъснато редуване на варовити пясъчници, глинести варовици, мергели и алевролити, с прослойки от глинести и въглищни шисти;
- от 124,0 до 399,90 м - доломити тъмносиви до сивочерни финнозърнести, плътни здрави, с неравен ръбест лом;
- от 399,90 до 593,20 м - доломитни варовици, тъмносиви до сивочерни финнозърнести, плътни здрави. Натрошени в интервалите 399,90 - 402,30 м;
- от 593,20 до 612,50 м - варовици тъмносиви, финнозърнести, плътни.

Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-4/03.01.2013 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси на минерална вода, както следва:

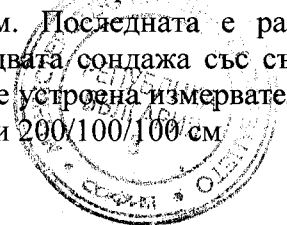
Воден обект	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура Т (°C)	Експлоатационни ресурси от хидрогеотермална енергия		
	Q _{вк1} (л/сек)	Q _{вк2} (л/сек)	Q _{вк3} (л/сек)		Q (л/сек)	ΔТ (°C)	G ^{вк} (kJ/s)
Находище на минерална вода „Шипково“, с. Шипково, община Троян – изключителна държавна собственост	11,57	15,43	11,57	16,7-36,6	2,94 _{СМЛ-1}	14,5	178,62 _{СМЛ-1}
	27,00						

Технически възможен дебит на водовземното съоръжение:

Водовземно съоръжение	Технически възможен дебит на водовземното съоръжение Q (л/сек)	Кота СВН м	Допустимо понижение S _{доп} м	Допустима дълбочина на водното ниво м	Допустима кота на динамичното водно ниво м	Температура Т (°C)
Сондаж № Л-1	2,94	760,82	32,07	-	Самонзлив на кота 728,75	29,5

Каптиране

Поради непосредствената близост на сондаж № Л-1 и сондаж № Л-2, те са устроени в общо каптажно помещение. Каптажът представлява стоманобетонна камера с правоъгълна форма и размери 5,60/3,40/2,45м. Последната е разделена на две помещения: каптажно помещение, където са отделени двата сондажа със съответните фасонни части и арматура и измервателно помещение, където е устроена измервателната камера за контролиране на дебита. Измервателната камера е с размери 200/100/100 см.

Санитарно-охранителна зона

За сондаж № Л-1 от находище на минерална вода „Шипково“, с. Шипково, община Троян, област Ловеч, няма определена санитарно-охранителна зона.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%
F ⁻	1,56	1,093
Cl ⁻	2,84	1,067
SO ₄ ²⁻	194,43	53,891
CO ₃ ²⁻	< 6,00	0,000
HCO ₃ ⁻	201,36	43,949
HSiO ₃ ⁻	-	0,000
NO ₃ ⁻	< 5,00	0,000
NO ₂ ⁻	< 0,05	0,000
Сума:	400,19	~100,00

2. Катиони	mg/l	eq%
NH ₄ ⁺	< 0,05	0,000
Li ⁺	< 0,05	0,000
Na ⁺	7,66	4,682
K ⁺	2,12	0,762
Ca ²⁺	84,97	59,584
Mg ²⁺	30,16	34,883
Fe-общо ⁽³⁺⁾	0,35	0,088
Mn ²⁺	< 0,01	0,000
Сума:	125,26	~100,00

Сух остатък при 180°C	451 mg/l
Сух остатък при 260°C	415 mg/l
Електропроводимост	652 μS/cm
pH	7,65

H ₂ SiO ₃	20,99 mg/l
Обща минерализация	546,44 mg/l
Въглероден диоксид	6,96 mg/l
Сероводород	0,682 mg/l
Дебит	2,94 l/s
Температура	27°C

Външен вид: Водата е бистра, безцветна, без утайка и с мирис на сероводород.

3. Микроелементи (mg/l)

Арсен	< 0,010	Селен	< 0,010
Антимон	< 0,005	Живак	< 0,001
Кадмий	< 0,005	Цинк	0,076
Хром	< 0,005	Барий	0,038
Мед	< 0,050	Бор	0,106
Никел	< 0,005	Цианиди	< 0,010
Олово	< 0,010		

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 203 от 28.10.2013 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от изпитване № 0120-1 от 07.10.2013 г. на РЗИ Ловеч.

4. Радиологични показатели

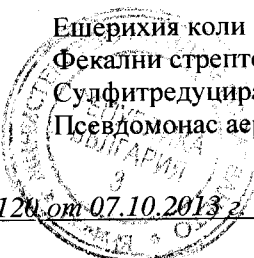
Обща α- активност	0,33±0,05 Bq/l	Естествен уран	0,00032±0,00008 mg/l
Обща β- активност	0,362±0,057 Bq/l	Обща индикативна доза	0,0342±0,0098 mSv/year
Радий-226	0,166±0,048 Bq/l		

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 203a и № W 203b от 13.03.2014 г. на Орган за контрол от вид А при НЦРРЗ.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 20 ±2°C за 72 ч.	0 КОЕ/см ³	Ешерихия коли при 44°C	0/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37±1°C за 24 ч.	0 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	0/250 см ³
Колиформи при 37°C	0/250 см ³	Сулфитредуциращи кластридии	0/50 см ³
		Псевдомонас аеругиноза	0/250 см ³

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 0120 от 07.10.2013 г. на РЗИ Ловеч.

Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода от сондаж № Л-1, находище на минерална вода „Шипково”, с. Шипково, община Троян, област Ловеч е 546,44 мг/л. Характеризира се като хипотермална, минерализирана, сулфатно-хидрокарбонатно, калциево-магнезиева вода, съдържаща флуор и въглероден диоксид без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти и стойностите на радиологичните показатели са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на минералната вода се определят от нейната минерализация и наличието на сулфатни, хидрокарбонатни, калциеви, магнезиеви и флуорни йони. Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Водата спомага за лекостепенно намаляване хиперацидитета на стомашния сок и стимулира кинетиката на жлъчните пътища и на чревния тракт. Наличието на калциеви йони потенцира диурезата. Съдържанието на флуор позволява прилагането на минералната вода за кариес профилактика.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни заболявания (хронични гастрити, гастродуоденити, язвена болест, ентероколити и др.); жлъчно-чернодробни заболявания (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, холангиохепатити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични заболявания (хронични пиелонефрити, хронични цистити, нефролитиаза, уролитиаза, състояния след литотрипсия и др.); метаболитни заболявания (подагра, затлъстяване, захарен диабет и др.).

Използването на минералната вода за питейно-балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс.

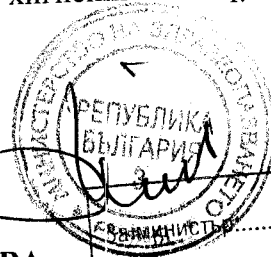
При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след temperиране до 33-35°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: дегенеративни и възпалителни (в ремисия) ставни заболявания (артрозоартрити, спондилартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилартрит и др.); заболявания на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулоневрити и др.); ортопедични заболявания (за раздвижване при посттравматични и постоперативни състояния).

Противопоказания: специфични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в активен стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; онкологични заболявания; ХИБС - ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответното temperиране.

МИНИСТЪР:

Д-Р ТАНЯ АНДРЕЕВА

Заместник-министър: д-р Б. Пенков
Заповед за заместване №РД-15-381/01.